

Výstava romského umělce Zdeňka Daniela zorganizovaná Pražským centrem pro romské dějiny zahájila měsíc Opre Roma! Rady Evropy ve Štrasburku

8.4.2026 - Františka Lesáková Dvorská | Filozofická fakulta UK

V roce 2025 zavedla poprvé Rada Evropy v souvislosti s Mezinárodním dnem Romů (8. dubna) duben jako měsíc Opre Roma! (Vzhůru Romové, nebo též Povstaňte Romové). Nejen 8. dubna, ale po celý měsíc pořádá Rada Evropy akce, jejichž cílem je zvýšit povědomí a upozornit na výzvy, kterým čelí Romové a Travellers v Evropě. Druhý ročník měsíce Opre Roma! tento rok zahájila 1. dubna výstava českého romského malíře a architekta Zdeňka Daniela přímo v prostorách Rady Evropy ve Štrasburku.

Výstavu pro Radu Evropy připravilo Pražské centrum pro romské dějiny (Prague Center for Romani Histories) při Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Výstava Duševní holokaust (Holocaust of the Soul) navazuje na jeho vůbec první výstavu, připravenou též Pražským centrem pro romské dějiny již v roce 2018 v prostorách Kampusu v Hybernské s názvem [Mé černobílé stíny aneb Memento mori](#). Výstava Duševní holokaust úzce navazuje na tuto jedinečnou kolekci deseti černobílých kreseb, které mezitím Zdeněk Daniel věnoval Muzeu romské kultury, s.p.o. V Radě Evropy vystavuje nyní Zdeněk Daniel dalších osm obrazů, které téma holokaustu Romů a Sintů a traumat, se kterými se kvůli němu rodiny přeživších musely vypořádat, zpracovává v barevné malbě.

Na vernisáži výstavy Zdeňka Daniela, která je součástí zahájení měsíce Opre Roma!, promluvili jako čestní hosté komisař Rady Evropy pro lidská práva Michael O'Flaherty a Dafina Savic, zástupkyně Roma a Travellers občanských skupin. Výstavu českého romského malíře uvedla česká ambasádorka při Radě Evropy Kristýna Najmanová.

Expozici doprovází katalog v českém, anglickém, romském a francouzském jazyce, ve kterém jsou zobrazeny jak kresby z původní sbírky Memento Mori, tak z nového cyklu Duševní holokaust. Katalog uvádí text Evy Lehečkové, děkanky Filozofické fakulty, pod níž spadá Pražské centrum pro romské dějiny (www.romanihistories.org).

Uvádí v něm mimo jiné: „Je projevem našich sdílených evropských hodnot respektu k různým národnostním, etnickým a sociálním kulturám a identitám, že Rada Evropy měsíc duben věnuje tématům romské kultury a politiky Opre Roma, v jehož rámci se otevírá právě i tato výstava.

Projevem stejného druhu je v rovině vědeckého bádání činnost právě Pražského centra pro romské dějiny při FF UK a aktuální prestižní projekt Evropské výzkumné rady jeho ředitelky Kateřiny Čapkové. Projekt Inkluzivní dějiny středovýchodní Evropy od poloviny 19. století po současnost si klade odvážnou a právě v duchu výše zmíněných hodnot, na nichž rozvíjíme evropské společenství, nesmírně poctivou otázku: jak vypadají dějiny středovýchodní Evropy, když na ně pohlédneme primárně jako na mnohohlasí různých skupin aktérů, s přednostním zaměřením na Romy a Sinty, ale i Židy a lidi s postižením. Skupiny, jejichž hlasy byly ve velkých dějinách mnohdy slabé, periodicky zanikající a opomíjené. A jejichž témbry, kadence i odmlky chceme nyní vnímat.

A projevem téhož porozumění ukotvení identity člověka v hloubce dějin jsou i obrazy romského umělce Zdeňka Daniela. Jeho černobílé a barevné cykly otevírající pro něj i pro nás téma rodinných

traumat holokaustu. Na rozdíl od rigorózního vědeckého zkoumání se tak děje přímými liniemi a stíny, s bezprostředním emočním dopadem, před nímž nejsme chráněni obvyklými společenskými štíty. Věřím, že bude tato expozice pro všechny návštěvníky formativním zážitkem, který přetrvá.“

Zamyšlení nad tvorbou Zdeňka Daniela spojeného s holokaustem Romů a Sintů nabídl pro katalog také Michal Segert, malíř, terapeut a blízký přítel Zdeňka Daniela.

Další informace poskytne:

Františka Lesáková Dvorská z Pražského centra pro romské dějiny

e-mail: frantiska.dvorska@ff.cuni.cz, tel. +420 777 286 345

<https://www.ff.cuni.cz/2026/04/vystava-romskeho-umelce-zdenka-daniela-zorganizovana-prazskym-centrem-pro-romske-dejiny-zahajila-mesic-opre-roma-rady-evropy-ve-strasburku>